

Verksamhetsberättelse

2021

Lokalt Primärvårdsråd

Nationellt system för
kunskapsstyrning hälso-och sjukvård

Bakgrund

Lokalt primärvårdsråd är ett lokalt programområde (LPO) i det lokala systemet för kunskapsstyrning i Region Uppsala och Uppsala län. Det lokala primärvårdsrådet inrättades efter ett beslut i Primärvårdsforum den 14 oktober 2020. Beslutet verkställdes av Region Uppsalas styrgrupp för kunskapsstyrning den 2 november 2020. Under februari 2021 påbörjades en nomineringsprocess för rådet och den 14 maj 2021 beslutade Primärvårdsforum om tillsättning av medlemmar i rådet.

Det lokala primärvårdsrådet har en multiprofessionell sammansättning med representation från kliniskt verksamma personer vid offentligt och privat drivna vårdcentraler samt hälso- och sjukvårdsavdelningen på Regionkontoret. Rådet saknar representation från kommunal verksamhet samt patientrepresentant men har ambitioner om att initiera tillsättning av dessa representanter i framtiden. Rådet har också representation i form av chefsläkare, verksamhetsansvarig, professionsföreträdare, Regionalt programområde (RPO) primärvårdsråd, FoU primärvård och redaktör för dokumenthanteringssystem samt nationell kliniskt kunskapsstöd. Rådet planerar att ha minst två möten per termin och uppstartsfasen är det planerat ett möte per månad. Rådet hade sitt första möte den 16 september 2021.

Lokalt primärvårdsråd

Medlemmar i Lokalt primärvårdsråd:

Processledare: Erika Sohtell, huvudredaktör DocPlus för kunskapsstyrning och redaktör Nationellt kliniskt kunskapsstöd, Regionkontoret.

Ordförande: Ove Andersson, specialist i allmänmedicin, medicinsk rådgivare, Regionkontoret.

Medlemmar: Anna Ekman, klinisk apotekare, FoUU, APC-utveckling, Nära vård och hälsa.
Eva Gunnarsson, distriktssköterska och regionchef, Familjeläkarna Region Uppsala.
Eva Wålinder, psykolog, Almunge.
Johanna Carlson, specialist i allmänmedicin, Capio Sävja.
Marie Flink, sjukgymnast, samordnare och yrkesföreträdare, APC utveckling, Nära vård och hälsa och Årsta vårdcentral.
Robert Sarkadi Kristiansson, ordförande RPO Primärvårdsråd och chefsläkare, Nära vård och hälsa.
Sara Hager, projektledare FoU, APC utveckling, Nära vård och hälsa.
Kommunrepresentant, vakant.
Patientrepresentant, vakant.

Adjungerad vid behov: Representation från Vårduppdragsenheten.
Representation från Läkemedelskommittén/ Läkemedelsteamet.
Representation från Primärvårdskvalitet (PVQ).

Uppdrag

Primärvårdsrådet har ett något bredare uppdrag jämfört med andra LPO i det lokala systemet för kunskapsstyrning. I uppdraget ingår att samordna, stödja och nominera primärvårdsföreträdare till olika grupperingar på nationell, sjukvårdsregional och lokal nivå samt organisera det lokala arbetet med nationellt kliniskt kunskapsstöd (NKK), se uppdrag: [Kunskapsstyrning - Uppdrag Lokalt primärvårdsråd \(docplus\)](#). Primärvårdsrådets uppdrag omfattar samtliga invånare, ca 390 000, i alla åldrar i Uppsala län.

Nationellt system för
kunskapsstyrning hälso-och sjukvård

Beroenden

Primärvårdsrådet är beroende av samarbete och samverkan med många olika aktörer och partners.

Primärvårdsrådet ska samverka med:

- Offentlig och privat primärvård.
- Vårduppdragsenheten.
- Nio huvudmän, Region Uppsala och Uppsala läns åtta kommuner genom kontakt med kliniker, tjänstepersoner och den politiska organisationen.
- APC utveckling, APC utbildning och APC forskning, Nära vård och hälsa.
- Läkeemedelsenheten.
- Effektiv och nära vård 2030.
- Specialiserad öppen och slutenvård.
- FoU-Socialtjänst.
- Patient-, brukar- och anhörigorganisationer.
- Olika grupper inom lokal, sjukvårdsregional och nationell nivå i systemet för kunskapsstyrning.
- Stödfunktioner för analys och uppföljning, beslutsstöd samt vid behov strukturerad vårddokumentation, elektronisk patientjournal, digitalisering/ITC, kommunikation, ekonomi, HR, juridik som det idag inte finns någon organiserad struktur för.
- Olika grupper inom ledning och styrning.
- Intresse- och professionsorganisationer.

Problem och behov

Vad finns det i vår omvärld som kan förhindra primärvårdsrådet att genomföra vårt uppdrag? Det finns:

- Höga förväntningar från många olika håll på vad det lokala primärvårdsrådet ska åstadkomma och det har saknats en regionövergripande samordning för och av primärvårdsnivån inom Uppsala län gällande kunskapsstyrning.
- En stor efterfrågan på att primärvårdsrådet ska bistå, bidra eller delta i olika uppdrag samt att besluta om olika ärenden. Många frågor som lyfts har legat i flera år vilket gör att rådet kommer att behöva sortera och prioritera vilka uppdrag och ärenden rådet kan ta sig an och vilka som ska skickas vidare till andra aktörer.
- Behov av att tydliggöra rådets roll och mandat, för rådet självt och för samarbetspartners.
- En struktur för primärvårdsövergripande samverkan via Primärvårdsforum och Vårduppdragsenheten. Men för att få realistiska förutsättningar för uppdraget krävs nya sätt att samverka, exempelvis säkerställda kanaler för information, utbildning och dialog.
- Redan idag en struktur för utveckling och utbildning, APC Utveckling och APC Utbildning på Nära vård och hälsa. När det gäller implementering och uppföljning av regionövergripande processer som Primärvårdsrådet ska driva så finns det behov att anpassa arbetssätt för att samordna och undvika parallella processer.
- En oro att rådet ska mötas av bristande vilja till samverkan.
- Att rådet kommer att mötas av frågor om ersättning och uppdrag vid rekrytering av Primärvårdsföreträdare. Vilka ska stödja rådet i dessa situationer?
- En oro att de tidigare olika synsätten på hur arbetet med processer mellan specialistvård och primärvård ska försvåra rådets uppdrag.

Syfte

Bidra till helhetssyn och bredd i den lokala organiseringen av kunskapsstyrning ur ett samlat primärvårdsperspektiv.

Nationellt system för
kunskapsstyrning hälso-och sjukvård

Mål

Målet med lokalt primärvårdsråd är att utifrån ett primärvårdsperspektiv utveckla, sprida och använda bästa möjliga kunskap och att den ska finnas tillgänglig och användas vid varje patient- och brukarmöte. Arbetet syftar till att skapa en jämlik vård och omsorg med hög kvalitet i hela länet.

Delmålen för rådet är:

1. Ta fram och implementera kunskapsstöd.
2. Ökad kvaliteten i det lokala arbetet med kunskapsstyrning.
3. Stödja organisationen i arbetet med kunskapsstyrning.
4. Följa upp effekten av kunskapsstyrningsarbetet.

Utvärdering

Regelbunden genomgång av fastställd verksamhetsplan fyra gånger per år i samband med rådets möten. Följa verksamhetens implementering inom pågående insatser via PVQ-data och andra interna verksamhetsuppföljningssystem (ex. produktion). Effekt av rådets och andras arbetsgruppers arbete genom framtagen Uppdragsrapport Primärvårdsråd. Redovisa primärvårdsrådets aktiviteter internt samt samverkan och stöd till först och främst den samlade primärvården, men också till andra grupper inom den lokala kunskapsstyrningsorganisationen samt samarbetspartners. Utvärdering av status i loggboken samt genomgång av verksamhetsplan görs fyra gånger per år och redovisas i minnesanteckningar från aktuellt möte i rådet. Effektförändringar av strukturförändringar, kunskapsimplementering kan ofta inte utvärderas förrän några år efter företagen förändring.

Resultat

Lokalt Primärvårdsråd hade sitt första möte den 16 september 2021 och har nu varit verksamma i drygt tre månader. Rådet har genomfört fyra halvdagsmöten och mycket av tiden har gått åt till att formera själva rådet.

Under hösten har rådet genomfört 16 av 36 aktiviteter i verksamhetsplanen för 2021 och 2022, varav 21 aktiviteter är planerade för 2022. Tre av aktiviteterna från 2021 har skjutits på till 2022 på grund av externa beroenden, rekrytering av primärvårdsföreträdare, kartlägga behov av kunskapsstöd och kontakt med andra programrådsområden. En aktivitet har färdigställts och tre aktiviteter för 2022 har påbörjats under 2021, då det föll naturligt i samband med andra aktiviteter.

Rådet har under hösten tagit fram förslag till verksamhetsplan för 2021 och 2022 samt uppdragsbeskrivningar för LAG Nationellt kliniskt kunskapsstöd (NKK) och Primärvårdsföreträdare, som styrgruppen tog beslut om att godkänna den 29 november 2021. Rådet har också påbörjat arbetet att ta fram en uppdragsrapport i form av en checklista för Primärvårdsföreträdare, en enkät för att utreda behovet av olika kunskapsstöd och en kommunikationsstrategi för lokalt primärvårdsråd.

Under hösten har arbetet med att kontakta rådets identifierade samarbetspartners påbörjats. Ordföranden och processledaren har genomfört fem möten med representanter från Effektiv och nära vård 2030, Läkemedelsenheten (HSA), Primärvårdskvalitet (PVQ), Ykeråd vid APC utveckling samt informerat på Primärvårdsforum. Syftet med mötena har varit att informera om att Primärvårdsrådet nu finns och vad rådets uppdrag är samt att identifiera gemensamma uppdrag och hur samverkan ska ske framöver.

Med hänsyn till den korta tid rådet har varit verksamt och den mesta tiden har gått åt till formering av rådet har omvärldsspaning, förbättringsåtgärder, uppföljning av verksamheter eller jämförelser med andra regioner i landet inte varit möjlig. Förhoppningen är att det ska bli mer tid för det under 2022.

Nationellt system för kunskapsstyrning hälso-och sjukvård

Pandemin har inte haft någon större inverkan på Primärvårdsrådets arbete under hösten utöver att vissa möten inte kunde genomföras i fysisk form utan endast via Teams.

De slutsatser vi drar är att vi har kommit långt med vårt arbete under hösten. Det är mycket av etableringsarbete, formering och utbildning av rådet som återstår.

På grund av den höga belastningen i primärvården, delvis relaterat till pandemin, har rekrytering av primärvårdsförträdare försvårats, vilket har påverkat det som gjorts eller inte har gjorts. Förutsättningar för uppdraget har diskuterats under hösten och vidare utredning kommer att ske under 2022.

Nationellt system för
kunskapsstyrning hälso-och sjukvård

Resultat utifrån delmål, planerade aktiviteter och tidplan

Övergripande mål 1: Ta fram och implementera kunskapsstöd

Nr.	Delmål	Aktivitet	Tidsplan	Mått	Har delmålet uppfyllts?
					Ja.
1A	Starta arbetet med Nationellt kliniskt kunskapsstöd.	Initiera LAG NKK.	HT2021.	Ja/Nej.	VT 2022
		Ta fram förslag till uppdragsbeskrivning för LAG NKK.	HT 2021.	Ja/Nej.	HT 2021
		Ta fram kompetensprofil för medlemmar i LAG NKK.	HT 2021.	Ja/Nej.	Ja.
		Rekrytera och tillsätta medlemmar i arbetsgruppen.	Feb 2022.	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021. Förberedelser inför rekrytering har påbörjats.
		Observera utvecklingen av NKK i relation till övrig specialistvård.	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ja.
1B	Säkerställa att regionens primärvård och övrig vård har tillgång till aktuell kunskap.	Ta fram och revidera kliniska riktlinjer eller andra kunskapsstöd som är användbara på primärvårdsnivå (primärvård + kommun).	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021.
1C	Säkerställa en fungerande samverkan mellan primärvårdsnivån och andra vårdnivåer.	Ta fram underlag för nya och reviderade lokala samarbetsöverenskommelser mellan specialiserad vård och primärvårdsnivå i Region Uppsala. Konsekvensanalyser gällande ekonomi och resurser som underlag till beslut.	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021.

Nationellt system för
kunskapsstyrning hälso-och sjukvård

Nr.	Delmål	Aktivitet	Tidsplan	Mått	Har delmålet uppfyllts?
					Ja.
1D	Säkerställa fungerande struktur för implementering.	Ta fram förslag för åtgärder gällande implementering av ny kunskap.	2022.	Fortlöpande.	Ej aktuell för 2021.
		Genomföra GAP-analys.	VT 2022.	Fortlöpande.	Ej aktuell för 2021.
1E	Säkerställa verksamheternas behov utifrån de fyra övergripande delmålen i verksamhetsplanen (främst ta fram och implementera kunskapsstöd).	Kartlägga och prioritera verksamheternas behov utifrån de fyra övergripande delmålen i verksamhetsplanen (främst ta fram och implementera kunskapsstöd). Enkät.	HT 2021.	Fortlöpande.	Nej. Arbetet är påbörjat men utskick av kartläggning och uppföljning genom enkät sker under 2022.

Nationellt system för
kunskapsstyrning hälso-och sjukvård

Övergripande mål 2: Ökad kvaliteten i det lokala arbetet med kunskapsstyrning

Nr.	Delmål	Aktivitet	Tidsplan	Mått	Har delmålet uppfyllts?
					Ja. Nej.
2A	Fungerande nätverk av primärvårdsföreträdare.	Skapa en struktur för nätverk för primärvårdsföreträdare, fortlöpande identifiera lokalt behov.	HT 2021.	Ja/Nej.	Ja. Arbetet har påbörjat, men är en fråga som måste arbetas med fortlöpande.
		Ta fram ett uppdrag för primärvårdsföreträdare.	HT 2021	Ja/Nej.	Ja.
		Rekrytera primärvårdsföreträdare utifrån programområdesindelning.	HT 2021	Ja/Nej Antal rekryterade /planerat behov Andel: 40 % privat.	Nej. Aktivitet flyttas till 2022.
		Ta fram checklista vid uppdrag.	HT 2021	Ja/Nej.	Ja.
		Utbilda primärvårdsföreträdare.	VT 2022	Ja /Nej.	Ej aktuell för 2021.
2B	Kontakt med programområdesansvariga.	Ta fram lista på programområdesansvariga inom Region Uppsala.	HT 2021	Ja/Nej.	Nej. Aktivitet flyttas till 2022.
2C	Säkerställa samarbetet med samarbetsöverenskommelser mellan specialiserad vård och primärvård i arbetet med kunskapsstöd inom vården RU.	Ta fram rutin.	2022	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021.
2D	Fungera som en styrgrupp och initiera arbetsgrupper för olika ändamål.	Identifiera behov av och initiera arbetsgrupper.	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ja.

Nationellt system för
kunskapsstyrning hälso-och sjukvård

Nr.	Delmål	Aktivitet	Tidsplan	Mått	Har delmålet uppfyllts? Ja. Nej.
2E	Ta fram en kommunikationsstrategi.	1. Kommunikationsplan. 2. Identifiera målgrupper. 3. Skapa forum för information och dialog kring rådets arbete.	HT 2021 el VT 2022.	Ja/Nej.	Nej. Arbete har påbörjats.
2F	Säkerställa fungerande dialog med primärvårdens professioner.	Identifiera befintliga och påbörja skapandet av nya forum för dialog.	2022.	Ja/Nej.	Nej. Arbete har påbörjats.
		Identifiera diagnos-specifika nätverk inom primärvård och skapa forum för dialog.	2022.	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021.
2G	Säkerställa deltagande av medarbetare från privata vårdgivare i primärvården.	Identifiera formella hinder för deltagande.	2022.	Ja/Nej.	Nej. Arbete har påbörjats.
2H	Öka användandet av PVQ i verksamheterna.	Efterfråga och följa upp användandet av data ur PVQ.	Fortlöpande, årligen ??	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021.
		Systematiskt samarbete med PVQ-objektgrupp.	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ja. Arbetet har initierats.

Nationellt system för
kunskapsstyrning hälso-och sjukvård

Övergripande mål 3: Stödja organisationen i arbetet med kunskapsstyrning

Nr.	Delmål	Aktivitet	Tidsplan	Mått	Har delmålet uppfyllts?
					Ja. Nej.
3A	Etablerad samverkan med partners inom organisationen.	Skapa dialog med alla som vi identifierat som viktiga partners i primärvårdsrådets uppdrag.	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ja. Identifiering är klar, kan tillkomma fler längs vägen. Arbetet med kontakt har påbörjats.
3B	God kännedom i verksamheten om primärvårdsrådet.	Utveckla en känd och lättillgänglig hemsida om lokalt primärvårdsråd, primärvårdsföreträdare och av rådet initierade arbetsgrupper.	2022.	Ja/Nej.	Ja. Uppdateras och informeras om fortlöpande.
		Skapa dokumentmapp i DocPlus för rutiner och riktlinjer som är framtagna av rådet.	2022.	Ja/Nej.	Ja. Tre dokument har nu sin hemvist i mappen.
		Månadsbrev/Kvartalsbrev.	2022.	Antal brev/år.	Ej aktuell för 2021.
		Etablerad regelbunden info på PV-forum.	HT 2021.	Ja/Nej.	Ja. Har fast informationspunkt på PV-forum.
		Etablerad regelbunden kontakt med professionsföreträdare gällande info och behov av utbildning.	December 2021.	Ja/Nej.	Ja.
3C	Stödja utvecklingen till en nära vård.	Etablerad samverkan med Effektiv och Nära Vård 2030.	HT 2021.	Ja/Nej.	Ja.

Nationellt system för
kunskapsstyrning hälso-och sjukvård

Övergripande mål 4: Följa upp effekten av kunskapsstyrningsarbetet.

Nr.	Delmål	Aktivitet	Tidsplan	Mått	Har delmålet uppfyllts?
					Ja Nej
4A	Säkerställa verksamhetsuppföljning.	Ta fram en arbetsplan och rutin för rådet gällande verksamhetsuppföljning.	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021.
4B	Dialog med Primärvårdskvalitet gällande verksamhetsuppföljningsmått.	Upprättad samverkan med Primärvårdskvalitet (PVQ).	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ja.
4C	Dialog med Vårduppdrahsenheten gällande lämplig uppföljning av kunskapsstyrningsarbetet i primärvård.	Upprätta samverkan med Vårduppdrahsenheten.	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Nej. Kontakt påbörjad.
		Definierat lämpliga mått/indikatorer för att följa upp kunskapsstyrningsarbetet i primärvård.	2022.	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021.
4D	Hur följer vi upp projekt och processer i kunskapsstyrningsarbetet?	Uppföljning av Uppdragsrapport primärvårdsrådet.	2022.	Antal är PV delaktiga i/ Antal där PV ska vara delaktiga i.	Ej aktuell för 2021.
4E	Fortlöpande följa och analysera kunskapsutveckling och variationer på primärvårdsnivå i Region Uppsala.	Årligen följa variationen mellan primärvårdsenheter genom en analys av indikatorer i Primärvårdskvalitet.	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021.
		Identifiera områden för insatser för förbättring, minska variationen inom primärvården.	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021.
		Avrapportera påvisade områden med stor variabilitet gällande utfall till VUE.	Fortlöpande.	Ja/Nej.	Ej aktuell för 2021.